

Červené barety

Spravodaj Klubu vojenských výsadkárov
Oblasťný výbor Bratislava

Ročník II.

Číslo 4.

6.12.2002

◇ Vzácne jubileum ◇ Druhá paradesantná brigáda v SNP ◇ Stretnutie bývalých funkcionárov a členov Zväzarmu ◇ Spomienka na tragédiu ◇ Spomíname ◇ Michalský deň ◇ Družební setkání ◇

Vzácne jubileum pplk. Vendelína MIKUŠA

V októbri t.r. dožil sa jeden z našich najstarších členov Klubu vojenských výsadkárov v Bratislave pplk. v. v. Vendelín Mikuš, veľmi vzácneho jubilea., svojich osemdesiatich narodenín. Dožíva sa ich v pevnom zdraví, plný životného optimizmu, jemu vlastnému. V kruhu svojich verných spolupracovníkov, bývalých spolubojovníkov i členov rodiny. Pri oslavách narodenín ťažko sme ho mohli zastihnúť v jeho domove, v centre Bratislavy. Množstvo stretnutí s priateľmi, aj vysokými funkcionármi Ministerstva obrany, veteránmi z vojny i zástupcami spoločenských organizácií, zamestnala ho celodenne na veľa dní ešte pred vlastnou jubilejnou oslavou narodenín.

Desiatky gratulačných oznámení, telegramov, prichádzali do jeho poštovej schránky zo všetkých kútov našej vlasti, aj zo zahraničia. Všetci tí, ktorí ho dobre poznajú z minulosti, nezabudli na tohto vzácneho človeka. Aj na členskej schôdži Klubu vojenských výsadkárov v Bratislave uctili sme si jubilanta blahoprajným diplomom. Bol to prejav našej úcty k človeku, ktorý je medzi nami, ktorého máme radi, a ktorý sám sa cíti medzi svojimi výsadkármi najlepšie.

Na to, aby sme mohli zhodnotiť život pplk. Vendelína Mikuša a sledovať jeho celoživotnú cestu od mladosti až po dnešnú dobu, bolo by potrebné napísať veľa kníh. Boli by to knihy plné dramatických udalostí a zážitkov na frontoch Druhej svetovej vojny, z bojov v Slovenskom národnom povstaní, alebo krvavej drámy pri Karpatsko – Dukelskej operácii. Čitateľ by sa tu dočítal aj o jeho celoživotnej práci ako dôstojníka činnnej služby v kasárňach, aj na vojenských cvičeniach, k láske k vlastnej rodine, ale aj k láske k padákovi, ktoré patrili k súčasť jeho vojenského života. Pod kopulou padáka ako vojenský výsadkár, spoznal ako jeden z prvých, ten neopakovateľný pocit voľnosti v nekonečnom priestore, ale aj pocit nervového vypätia v súperení so vzdušným živlom, hlavne pri bojových zoskokoch.

Vendelín Mikuš narodil sa 20. Októbra 1922 v malej slovenskej obci Nižná pri Piešťanoch, v maloroľníckej rodine. Po ukončení štúdia na meštianskej škole, ako dvadsaťročný nastupuje v roku 1942 na základnú vojenskú službu v Bratislave, neskôr je prevelený do Trnavy. V roku 1943 odchádza s vojenským transportom na východný front, kde v tom čase už zúrili ťažké boje, medzi útočiacimi nemeckými jednotkami a Červenou armádou. Bolo to rozsiahle

bojové pole od Kaukazu až po Baltické more. Tu prechádza Vendelín Mikuš so skupinou slovenských vojakov na stranu Červenej armády a zapája sa do protifašistického odboja. Začiatkom roku 1944 stáva sa členom Druhej československej samostatnej paradesantnej brigády v ZSSR. Vykonáva tvrdý parašutistický výcvik a aj svoj prvý zoskok padákom z lietadla. Zúčastňuje sa ťažkých bojov o Dukelský priesmyk. V októbri 1944 pristáva Vendelín Mikuš so svojou 2. Čs. paradesantnou jednotkou na pôde letiska Tri Duby pri Banskej Bystrici a zapája sa ihneď do bojov v Slovenskom národnom povstaní. Jeho vojenská jednotka operuje v priestore Dobrá Niva, Badín, Zvolen a urputne bráni vydobyté oslobodené územie Stredného Slovenska pred útočiacimi fašistami. Ani po čiastočnom potlačení SNP sa československí parašutisti nevzdávajú a pokračujú v boji proti nemeckej presile v slovenských horách. Vendelín Mikuš pôsobí tu v menšej partizánskej jednotke, ktorá bojuje ďalej v priestore Hriadel', Lučatín a Lubietová. Je to jedno z jeho najťažších období v jeho živote. V mrazivých a zasnežených horách Nízkych Tatier pomáha všetkými silami povstaleckým vojakom a partizánom aj civilné obyvateľstvo. Až v mesiaci február roku 1945, prichádza na Stredné Slovensko vytúžená sloboda. Prvé časti Druhej čs. samostatnej paradesantnej brigády, ktorej velil legendárny plk. Vladimír Prikryl, spájajú sa pri meste Brezno nad Hronom s oslobodzovacími jednotkami Červenej armády. Končí sa 2. Svetová vojna.

Po ukončení Druhej svetovej vojny Vendelín Mikuš neodchádza do civilu, ale stáva sa vojakom z povolania. Ako dôstojník československej armády, dlhých 37 rokov vykonáva službu v rôznych posádkach na Slovensku ako veliteľ a funkcionár, až do 31. 12. 1980, kedy odchádza do zálohy. Práca v armáde mu však veľmi chýba, preto ďalších 10 rokov pracuje ako stavebný technik na Vojenskej správe budov v Bratislave, odkiaľ odchádza na zaslúžený dôchodok.

Ani vo svojom pokročilom veku nestráca však Vendelín Mikuš životný optimizmus a púšťa sa neúnavne do práce. Tentoraz na svojej záhrade, kde sa s obľubou zdržiava, ako aj vo verejnom živote a v spoločenských organizáciách. Sú to najmä Zväz protifašistických bojovníkov, kde vykonáva funkciu predsedu ZO a Klub vojenských výsadkárov, ktorého je veľmi aktívnym členom. V roku 2002, kedy sa v Bratislave - Ivánke uskutočnil Veľký medzinárodný letecký deň SIAD 2002 patril k tým, ktorí sa svojou autoritou veľmi zaslúžili o zdarný priebeh leteckého dňa - jeho parašutistickej časti. Neúnavne zabezpečoval veci tam, kde to bolo najviac potrebné, nevynímajúc aj samotné Ministerstvo obrany, alebo Úrad vlády SR.

Jeho účasť na frontoch Druhej svetovej vojny, ako aj v Slovenskom národnom povstaní, bola ocenená mnohými sovietskymi, poľskými a československými vyznamenaniami. Je to Československý vojnový kríž 1939, Poľská strieborná medaila, Medaila ZA pobiedu, Čs. pamätná medaila 1945, Pamätná medaila SNP, Medaila 30 rokov Víťazstva, Za zásluhy o obranu vlasti, Dukelská pamätná medaila, Medaila 20. Výročia SNP, Medaila 50. výročia vzniku ČSR a Medaila Víťazstva nad Nemeckom. K dlhému počtu vyznamenaní radí sa aj Medaila za víťazstvo vo Veľkej vlasteneckej vojne, Medaila za zásluhy o ČSĽA, Rád vlasteneckej vojny, Medaila M. R. Štefánika, Medaila 50. výročia SNP, Pamätná medaila 50. výročia oslobodenia Slovenska a mnohé ďalšie, ktoré zdobia hrud' Vendelína Mikuša. Napriek tomu zostal stále skromným človekom s úprimným a otvoreným srdcom.

K jeho vzácnemu životnému jubileu - jeho osemdesiatke aj touto cestou, na stránkach nášho časopisu Červené baret, želajú mu ešte raz, všetci členovia Klubu vojenských výsadkárov v Bratislave, životný elán, ktorý nech mu vydrží do veľa ďalších rokov jeho života! A tiež aby nám všetkým ešte dlho chutila Vendelín tá tvoja dobrá domáca kopaničiarska slivovička!

Alexander GEORGIJEVSKÝ
člen výbor u KVV Bratislava

Druhá paradesantná brigáda v SNP

V budúcom čísle nášho časopisu Červené baret, sa dočítate o Druhej československej paradesantnej brigáde, ktorá bojovala v Slovenskom národnom povstaní v roku 1944 a zúčastnila sa v ťažkých bojoch na Duklianskom priesmyku Východných Karpát. Ide o druhú časť trilógie, ktorou sa vraciame do obdobia Druhej svetovej vojny, aby sme si pripomenuli ťažký zápas českého a slovenského národa za oslobodenie a obnovenie československej republiky v krutých časoch nacistického útlaku. Jej prvú časť, pod názvom „ Veľká padáková operácia v SNP „ uverejnili sme v našom druhom čísle II. ročníka Červené baret, ktorá sa stretla s priaznivým ohlasom našej čitateľskej verejnosti.

V zväzku Druhej čs. paradesantnej brigády, ktorá bojovala v Druhej svetovej vojne, bol aj dnes už osemdesiatročný pplk. v.v. Vendelín Mikuš, člen Klubu vojenských výsadkárov v Bratislave. Vo svojej exkluzívnej svedeckej výpovedi len pre náš časopis Červené baret, zavedie nás do obdobia, ktoré bolo pre európske národy jedno z najťažších. Ako príslušník Slovenskej armády, dostal sa spolu so svojimi spolubojovníkmi v roku 1943 na východný front a následne na stranu Červenej armády. Tu obrátili slovenskí vojaci svoju zbraň proti tyranovi českého a slovenského národa. Dozvieme sa ako absolvoval Vendelín Mikuš tvrdý parašutistický výcvik vo vojnových podmienkach a uskutočnil svoj prvý zoskok padákom z lietadla. Stal sa príslušníkom Druhej čs. paradesantnej brigády v ZSSR. V roku 1944 pristáva za tmavej noci v dopravnom lietadle na letisku Tri Duby, aby sa zapojil ihneď so svojou jednotkou do bojov v SNP.

Ako žili a bojovali slovenskí vojaci na Východnom fronte ? Čo prežívali slovenskí parašutisti v Karpatsko – Dukelskej operácii ? Čo sa dialo na frontoch v SNP a po ústupe do hôr ? To všetko sú otázky, na ktoré nenachádzame niekedy odpovede ani v tej najznámejšej vojnovnej literatúre. Čítajte preto naše Červené baret.

Prečítajte si aká neľahká bola cesta príslušníkov Druhej čs. paradesantnej brigády, ktorí sa vo veľkej miere podieľali aj na ukončení vojny víťaznými mocnosťami v roku 1945. Prečítajte si neobyčajný dramatický a pútavý príbeh frontového vojaka - parašutistu, ktorý nakoniec zasvätil celý svoj život službe v našej armáde. Človeka s čistým srdcom a zoceleným charakterom Pplk. v.v. Vendelín Mikuš aj dnes vo svojom sviežom vysokom veku veľmi rád prichádza medzi členov KVV v Bratislave . Čítajte naše Červené baret !

Vaša redakcia Červené baret .

Stretnutie bývalých funkcionárov a členov Zväzarmu

Aeroklub Dubnica usporiadal dňa 31. 8. 2002 na letisku v Slávnici stretnutie bývalých funkcionárov a členov Zväzarmu. Pozvanie obdržali aj členovia Klubu vojenských výsadkárov Slovenskej republiky. Tí ktorí pozvanie prijali určite neľutovali a odchádzali nadšení celým pobytom a programom počas tohto stretnutia.

Celé stretnutie sa konalo pod patronátom Aeroklubu Dubnica bez poplatkov a pobytových výloh účastníkov. Táto akcia bola súčasťou „ AEROVIKENDU Dubnica 2002 „, ktorý mal však program na niekoľko dní.

29. 8. – 1. 9. - Majstrovstvá SR v parašutizme / RW /

30. 8. - 31. 8. - Súťaž obrých modelov

31. 8 - Stretnutie bývalých funkcionárov a členov Zväzarmu

- Súťaž veteránov KVV SR v zoskoku padákom na presnosť pristátia

1. 9. - Letecký deň, bitka o Britániu

Naša minivýprava KVV Bratislava v zložení: Tuček, Kupecký, Meheš, Franík, M. Georgijevský, Bučko, Hreha, Šidlová si po príchode do Slávnice v dopoludňajších hodinách dňa 31. 8. 2002 pozrela rôzne súťaže ako napr. presnosť pristátia na rôznych lietadlách, ako napr. Z – 126, Z – 226, Z – 142, Z – 43, súťaže obrých modelov a zoskoky družstiev v RW disciplínach. Možnosť bola zúčastniť sa i vyhladkových letov.

Po chutnom obede sme sa venovali stretnutiam s bývalými spolupracovníkmi, dlhoročnými priateľmi zo Zväzarmu, aeroklubov. A tak bolo často vidieť pri vzájomnej debata našich členov s Jankom Majorom zo Zvolena, s Vladom Zámečnikom, Emilom Tencerom a Helenkou Mjartanovou z Prievidze, Mikim Kodadom z Lučenca, či s veteránmi zo Žiliny, Banskej Bystrice a ďalších oblastí, s ktorými skákali v Bratislave na SIAD 2002. A vôbec zišla sa tu celá plejáda bývalých funkcionárov a členov Zväzarmu v leteckých športoch a tak bolo na čo spomínať. Uskutočnilo sa i spoločné fotografovanie, ktorého výsledkom bola spoločná fotografia - takmer 80 člennej skupiny, ktorú každý účastník obdržal ako súčasť veľmi vkusného pamätného diplomu so svojim menom.

Veteráni - parašutisti sa však asi najviac tešili na svoju súťaž v histórii slovenského parašutizmu. Zoskok na presnosť pristátia do 20 m kruhu z výšky 600 m na padákoch OVP – 68. Na zoskok sa prihlásili 4 štvorčlenné družstvá veteránov. Dve zo Žiliny a dve z Bratislavy. Vzhľadom k tomu, že v druhom našom družstve nemohol pre zranenie skákať Georgijevský a ani Bučko bolo druhé družstvo doplnené dvomi veteránmi - náhradníkmi z KVV Banská Bystrica. Rozhodcov tvorilo trio Vlado Dergnovich,, Vlado Zámečník a Emil Tencer. Zoskoky pre nás dopadli na výbornú. Veď družstvo Bratislava II. v zložení Tuček, Šidlová, Bartolen, Jasenák, získala 1. miesto a Bratislava I. v zložení: Meheš, Kupecký, Franík, Hreha 2. miesto.

Absolútnym víťazom sa stal a získal pekný pohár náš reprezentant Jozef Tuček pred Bartolenom, ktorí pristáli do stredu kruhu. Pekné ceny sa stali tak korisťou našich členov / včítane Janka Bartolena z Nitry /.

Po večernom gulášii bohatom občerstvení, nastala voľná zábava pri harmonikách, fujare, speve až do neskorých nočných hodín.

Na záver nezostáva nič iné len poďakovať sa organizátorom za toto výborne zorganizované podujatie a možnosti stretnutia mnohých tých, ktorí stáli pri zrode a rozvoji leteckého športu a parašutizmu na Slovensku. Veriac, že nebolo posledné

Pavel FRANIČK
člen výbor KVV Bratislava.

Spomienka na tragédiu

Športoví parašutisti ASD Dukla Prostejov dňa 21. 9. 2002 pripravili dôstojnú spomienku na tragédiu československých športových parašutistov z pred tridsiatich rokov.

Patronát nad akciou prevzal minister obrany Českej republiky. Prítomnosť starostu mesta Prostejov so svojim zástupcom, veliteľa 6. Skupiny špeciálneho určenia, zástupcov z oblastných klubov vojenských výsadkových veteránov z celej Českej republiky, Klubov vojenských výsadkárov Slovenskej republiky a mnohých hostí spolu s krásnym počasím vytvorila dôstojný rámec tejto akcie.

Úvod pietneho aktu začal v areáli leteckých kasární pri pamätníku najväčšej tragédie športového parašutizmu v Československu, kladením vencov oficiálnymi delegáciami. Klub vojenských výsadkárov Slovenskej republiky zastupovala delegácia v zložení Tuček, Bučka, Franík a Šťastný, ktorá položila veniec po predstaviteľoch posádkového mesta. Potešiteľný bol značný záujem a účasť na tejto akcii členov nášho klubu z Bratislavy. Menom organizátorov ďakujem za účasť našim členom A. Georgijevskému, manželom Kupeckým, manželom Mehešovým, Franíkovi, Janáčkovi, Šúplatovej, Šidlovej, Poláčkovi.

V príhovoroch pri pamätníku bolo mnohými rečníkmi pripomenutá táto veľká strata československého ale i svetového parašutizmu. Mnohé úspechy športovcov parašutistov sú zastreté touto tragédiou. Pripomeniem niektoré skutočnosti z tejto doby.

V roku 1972 bol pre armádnych športovcov parašutistov veľmi úspešný. Majstrovstiev sveta za „ veľkou mláku „, v Oklahome sa zúčastnili okrem trénera Jaroslava Jehličku, Vaclav Kumbár, Jozef Pospíchal, Bedřich Chudoba a Luboš Majer. Boli veľmi úspešní a priviezli veľkú zbierku medailí.

Spomínam si ako účastník ich veľkolepého návratu a privítania na letisku v Prostejove. Na ich návrat čakala temer celá výsadková brigáda s posádkovou hudbou a mnoho občanov a funkcionárov mesta Prostejov. Atmosféru ich privítania možno prirovnať s návratom našich úspešných hokejistov. Za niekoľko dní veľkú radosť vystriedal veľký smútok. Osud býva veľmi krutý a pre našich športovcov sa tragický naplnil na Majstrovstvách spriatelovaných armád v Bulharsku. Po úspešnom prvom dni súťaže druhý deň 21. 9. 1972 sa cestou na súťaž v obci Kondofreje pred letiskom stalo niečo, čo nikto nečakal. V rannej hmle na nechránenom priecestí, urobil bulharský vodič autobusu osudovú chybu, ktorá navždy poznamenala osudy rodín do toho času tak úspešných športovcov. Rýchlik, ktorému vodič autobusu nedal prednosť, ukončil skoro desať rokov veľmi úspešnej histórie ASD Dukla Prostejov. Za pár nešťastných sekúnd zostali z celého kolektívu len ťažko zranený Bedřich Chudoba a ľahko zranený Ivan Hoško. Ako zázrakom spolu s nimi prežil len so zlomeninami i bulharský vodič autobusu.

S úctou sme si pripomenuli mená, ktorí nás vtedy a navždy opustili. Vedúci výpravy pplk. Miroslav Krška /46 r./, starší tréner Stanislav Blažej /48 r./, tréner Jaroslav Jehlička /45 r./, pretekári por. Václav Kumbár /31 r./, por. Jaroslav Pospíchal /31 r./, por. Oldřich Varmuža /30 r./, por. Luboš Majer /28 r./, slob. Jaroslav Svoboda /21 r./, voj. František Sležuk /20 r./, pilot Jaroslav Havránek /46 r./, a člen výpravy pplk. Ing. Jiří Stárek /39 r./.

Pietny akt pri pamätníku bol zakončený hymnami Slovenskej a Českej republiky a pokračoval na cintoríne pri hrobch obetí tragédie. Po obede v kultúrnom stredisku sa k účastníkom pridali ďalší športovci a obyvatelia Prostejova. V programe okrem spomienok na tragickú udalosť sa spomínalo na úspechy parašutizmu. Boli odmenení úspešní športoví parašutisti mnohých generácií, ktorí tvorili úspešnú históriu tohto športu.

Spomienky priameho účastníka tragédie Ivana Hoška na svojich kamarátov boli veľmi úprimné. Jeho vyznanie, že na kamarátov, ktorých vtedy stratil nikdy nezabudne sa prenieslo na všetkých účastníkov stretnutia. Vo veľkej sále klubového centra sme si uvedomili, že duch športových parašutistov, ktorí nás opustili žije stále. Nesú ho ďalšie generácie nástupcov, ktorí nezabudli na činy a obeť svojich predchodcov.

Ing. Jozef T U Č E K, CSc.
predseda KVV Bratislava

Spomínáme !

Pri príležitosti 30. výročia tragédie československých parašutistov v Bulharsku spomíname i na ďalšie obeť, ktoré si vyžiadali parašutizmus. Spomeňme si len na niektorých priekopníkov československého parašutizmu. Napr. :

Štefan P I S K O, reprezentant a inštruktor, ktorý bol v príprave na III. Majstrovstvá sveta v Moskve. V júli v. r. 1956 prežil zoskok so zle otvoreným padákom. Po ťažkom úraze jeho vyčerpaný organizmus neodolal zradnej infekčnej chorobe a umiera.

Gustáv K O U B E K, ktorý sa narodil vo Vanoroch, čs. reprezentant a Majster sveta. Jeden zo skokanov zo stratosféry. Stal sa držiteľom dvoch svetových rekordov - z výšky 12. 580 m cez deň a z výšky 12. 815 m v noci. Stal sa obeťou leteckej nehody v Kroměříži.

Juraj K R I V Á Ň, ktorému sa hovorilo „profesor parašutizmu“, čs. reprezentant, inštruktor a metodik parašutizmu v Banskej Bystrici. Zahynul ako pilot lietadla JAK 12 pri prelete po zoskokoch v Prievidzi na Sliač. Za nízkej hustej hmly havaroval v lese pri Trnavej hore, len pár kilometrov od letiska Sliač.

Ján T A R A B U S, inštruktor parašutizmu z Lučenca. Zahynul pri jednom propagačnom zoskoku na Deň armády vo Veľkom Krtíši, keď po krátkom voľnom páde sa mu po otvorení padáka zachytil výťažný padáček za dymovnicu na nohe. Záložný padák otváral neskoro.

Pplk. Juraj K O V Á Č, príslušník 2. Paradesantnej brigády v ZSSR, výtečný metodik povojnového parašutizmu v Československu. Zahynul pri výkone vojenskej služby v armáde 7. 12. 1966, po zlyhaní padáku pri zoskoku.

Štefan H A V I A R, z Prievidze zahynul pri zoskoku v roku 1967, za podobnej situácie ako Tarabus.

Leopold O Z Á B A L, výtečný športovec a inštruktor. Dňa 18. júla 1969 stal sa mu osudným docela obyčajný cvičný zoskok padákom v Českých Budejoviciach.

Mohli by sme menovať i ďalších, na ktorých nezabudneme a budeme vždy s úctou spomínať !

Redakcia ČERVENÉ BARETY

Michalský deň 2002 na letisku v Slávnici.

Dňa 28. 9. 2002 sme sa zišli „ pod padákmi „, na letisku aeroklubu v Dubnici nad Váhom, ab sme oficiálne ukončili našu spoločnú slovenskú veteránsku parasezónu. Organizátori akcie boli kolegovia zo Žiliny, účastníkmi členovia klubov z Banskej Bystrice, Žiliny a Bratislavy, i početní rodinní príslušníci rôznych vekových kategórií oboch pohlaví.

Pôvodná bratislavská zostava sa redukovala na troch účastníkov, a keď na mieste pre náhlu indispozíciu „, odpadol „, aj náš doktor Kupecký, obhajovali sme farby nášho KVV iba dvaja - náš predseda klubu Ing. Tuček a Šidlová . Počasie nám veľmi neprialo - bolo chladno, zamračené a fúkal pomerne silný vietor, ale aj tak sa uskutočnili zoskoky dvoch výsadiiek. A keďže Svätý Michal držal patronát nad parašutistami bez rozdielu pohlaví, vyšlo to na zoskok aj " babám ". Inštruktori a vysadzovači sľúbili tomu, kto pristane do vymedzeného priestoru, fľašu moku,. Ale potom aby o ňu neprišli, vysadili nás tak, aby táto cena bola v nedohľadne.

Kým sme „, tranzitovali „, letiskovou plochou, stačili gul'ášoví odborníci uvariť kvalitný gul'áš. Prišiel vhod ved' na pochode po zoskoku každému vytrávilo ! Iba ja som ho nevládala ani ochutnať od únavy po tom, čo som prešliapala kus mokrej oráčiny a dve tretiny letiskovej plochy v náručí s asi najstarším typom padáku OVP aký sa v našom paraklube našiel. / Gentlemani mali sami problémy so sebou a mladým sa ratovať starú babu nechcelo, a c est la vie - vravia Francúzi . /

Nálada bola dobrá, nielen vďaka troške čohosi ostrejšieho na zahriatie, ale aj harmonike pri ktorej sme si s chuti zaspievali. A aby sme na spoločné podujatie nezabudli, odmenil nás Ferko Glatter pamätnými listami.

Tatiana Š I D L O V Á
členka KVV Bratislava

Družební setkání člena KVV Zlín se členy KVV Bratislava ve dnech 12. – 13. 10. 2002 v Brezové pod Bradlem, Smolenicích a dalších památných místech Bratislavy, letišti Ivánka, MO SR, Slavíně a Devíně.

Na základě četných požadavků člena KVV Zlín, po předcházející návštěvě těchto míst kolegou A. Šulákem s manžel - kou v minulém roce s KVV Prostějov nám členové a funkcionáři KVV Bratislava připravili návštěvu blízkých památných míst ve SR, které nás spojují nejen s historií letectví a parašutizmu, ale také se společnou historií od Velké Moravy.

Po téměř roční korespondenci, několika odkladech termínů se už začátkem října zhavily dráty tel. linek a přetížených družic od mobilních telefonů mezi organizátory tohoto setkání Tondou Šulákem, Pavlem Franíkem a Jozefem Tučkem.

I přes počáteční deštivé počasí, odjeli jsme v 7,00 hod. autobusem ze Zlína v plném počtu 15 přihlášených Účastníků a dalších 5 jsme přibráli v Uh. Brodě včetně několika beden suvenýrových „Janáčků „, z místního pivovaru. Po delším zdržení na celnici, čekali nás už naši slovenští kolegové Ing. J. Tuček, CSc. , Pavel Franík a Ján Hromník v čele s primátorem města Brezová pod Bradlem Ing. Ivanem Durkovičem před budovou Městského úřadu, aby nás doprovodili v husté mlze a dešti až k mohyle Gen. M. R. Štefánika. Zde jsme společně položili kytice květů jako vděk za jeho velké zásluhy o vznik Československa v roce 1918. Pak jsme si v jeho rodišti - nedalekých Košariskách, prohlédli poučné muzeum o jeho vědeckém přínosu v astronómii, jeho diplomatickém úsilí v zahraničí i jeho vojenských, leteckých a meteorologických počátcích až po hodnost francouzského generála v 1. světové válce a ministra války v ČSR.

Po obědě ve Smolenicích jsme pak navštívili hrob a muzeum Štefana Baniča - vynálezce moderního padáku už v roce 1914, kde nás doprovodil bývalý starosta obce Stanislav Jajcaj. Velmi milým překvapením pro nás všechny byla organizátory pečlivě připravena prohlídka „ Památné izby Gen. M. R. Štefánika „, v Bratislavě – Rači, kde nás m. j. mile přivítal i starosta této části Bratislavy RNDr. Pavol Bielik, CSc. Vedoucí tohto pěkně vyzdobeného klubu vojenských vysloužilců s historickými zástavami slovenských vojáků až z dob Rakousko – Uherska nás podrobně seznámil s jeho historií i provozem, což nejlépe dokumentovali chutným pečivem a dobrým račanským vínem.

Po výměně drobných suvenýrů včetně předání valašských „Jurovalšárů „, / měna podložena senem / jsme jim dodatečně poslali emblém nášho klubu, neboť jsme takového přivítání nečekali.

Po přesunu JV okrajem Bratislavy do vyhřátého hotelu u Seneckých jezer jsme společně povečerali spolu s dalšími kolegy z Bratislavy, kteří se připojili i za účasti ministra spravedlnosti JUDr. Jána Čarnogurského, který je aktivním členem tohto klubu. Při této příležitosti jsme předali našim slovenským hostitelum naši klubovou vlajku s emblémy a drobnými suvenýry od „, Jelínka i Janáčka „, a všichni jsme pak od nich převzali pamětní listy

s pamětní plaketou. Po krátkých projevech a přípitcích jsme pak dlouho pokračovali v diskusi a vzpomínkách na společnou službu u výsadkových jednotek nebo na četná soutěžení ve sportovním parašutizmu. Trochu nás sice mrzele neúčast harmonikáře M. Effenbergera, za jehož doprovodu bychom si jistě jako v minulém roce, kdy jsme Byli na návštěvě s KVV Prostějov zazpívali hodně slovensko-moravských a českých písní a možná i zatančili valašský „odzemek“, či slovácky „verbuňk“.

Avšak místo této kulturní části nám to pak plně vynahradili skutečně „hororové příběhy našich kolegu při jich letešních seskocích, např. Pavla Franíka do autoparku vojenských kasáren, které sousedí s letiskem, nebo nouzovým přistání AN – 2 žilinských veteránů do jateliny u maďarsky hovořících občanů obce Hubice a následné předvolební agitaci Pavla Bučka s osádkou v „Rychtářově krčmě“, ve prospěch poslance SNS pána J. Sloty ze Žiliny.....

Nejvíce nás však zaujalo poutavé vyprávění jednoho z hlavních aktérů hromadných seskoků veteránů na mezinárodním leteckém dnu SIAD 2002 - 8. - 9. 6. V Bratislavě MUDr. Jána Kupeckého doloženo s fotoalbem a dokonce i jejich nabídka naší účasti na SIAD 2004 s pokusem o vytvoření nového rekordu v co největším současném počtu výsadkářů ve vzduchu s nejvyšším věkovým průměrem pro zápis do Guinnessovy knihy rekordu. To je výzva jistě i pro nás, kteří jsme sice už dávno pověsili padáky na hřebík a roztahujeme je jen jako vhodnou dekoraci na výročních schůzích. Začali jsme o tom vážně uvažovat a odkladat z důchodu peníze.

Včasný budíček příští den i snídaně proběhla přesně v časovém limitu i u těch co vzpomínali při dobrém pivu a vínu dlouho po večerce a tak už v 9.00 hod. znovu odjíždíme na prohlídku Bratislavského letiště Ivánka i na nedaleká místa havárie italského letadla Caproni dne 4. 5. 1919 v němž se vracel Gen. M. R. Štefánik se třemi italskými důstojníky do své osvobozené vlasti z Itálie.

Podrobnější výklad nám tu při jeho památné mohyle podal předseda KVV v Bratislavě Ing. J. Tuček, CSc. Letištními budovami nás pak s podrobným komentářem provedl kolega Ján Hromník, včetně projížďky po startovací dráze s rozsvícenými světly tohoto velkého a moderního dopravního letiště, kde právě za nami dstartovalo jedno dopravní letadlo.

Po výdatném obědě jsme navštívili Ministerstvu obrany SR „Památník usmíření“, kde se nachází prst' ze všech bojišť kde Slováci v minulosti bojovali. Zde jsme si připomněli znovu onu pravdivou větu slovenského generála – výsadkáře Janka Repaského, že „Vojáci musí bojovat ve vojnách, které způsobili politici, aby za selhání politiků zaplatili nejvyšší daň“, ...

Také při prohlídce velmi pečlivě udržovaného a hlídaného Slavína, kde jsou pochovány desetitisíce padlých sovětských vojáků jsme položili kytice květů a uvnitř pylonu památníku, v smuteční místnosti pak společně zazpívali s dojetím naši výsadkářskou hymnu „Duní stroje vzduchem“, a znělo nám to tentokrát jako přísaha.

Pak jsme prošli kolem Parlamentu SR s pomníkem a bustou A. Dubčeka a ze zvýšeného hradního nádvoří jsme pozorovali městské historické dominanty, moderní mosty přes Dunaj, největší panelové sídliště Petržalka a v dálece v koufu Slovaft.

Odtud jsme odjeli na prohlídku historického hradu Děvín, kde jsme si na četných archeologických předmětech z vykopávek připomněli naši slávnou společnou minulost od Velké Moravy s knížetem Rastislavem. Zde jsme si ještě více připomněli historické poučení o třech prutech Svatoplukových... Posledními pohledy z trosk tohoto hradu na soutok Moravy s Dunajem, město a okolí za siluetou hradebních zdí, pohoří Malých Karpat s tahnoucími se vinohrady v zapadajícím slunci. A to již scházíme po strmých schodech přes hradní nádvoří cestou ke vstupní bráně pod vysokou hradní skálou k autobusu. a ocitáme se tu opět pod vysokou hradní skálou u autobusu.

Po dnech společného putování se již loučíme, nejen s našimi slovenskými kolegy a kolegyněmi, hostiteli, průvodci, ale i přáteli. Děkujeme jim za jejich obětavou organizátorskou činnost a odjíždíme s mnoha nezapomenutelnými dojmy nejkratší cestou k domovu s navigátorem A. Georgijevským. Těšíme se, že jim tuto starostlivost budeme moci již v příštím roce alespoň z části oplatit u nás na Moravě - na letišti v Kunovicích, starodávném Velehradě či v Lázních Luhačovice, nebo ve „Valašském království“, ve Zlíně, Valašském skanzemu v Rožnově p/R., na Radhošti, Pustevnách a jiných místech dle výběru.

Ještě jednou mnoho díky a brzy na shledanou milí přátelé!

Tonda ŠULÁK
organizátor setkání

Alfonz KOLÁŘ
předseda KVV Zlín

Redakcia Červené barety praje všetkým členom klubov vojenských výsadkárov - čitateľom, príjemné prežitie vianočných sviatkov, veľa zdravia a šťastia v roku 2003.

Prispejte Vašimi článkami do ďalších čísel nášho SPRAVODAJA !

Veľmi by nám uľahčilo prácu, keby ste nám zasielali, ak je to možné, príspevky napísané na PC v programe Microsoft Word na diskete, alebo internetom. Aj rukopisy a fotografie sú však vítané!

**Kontaktná adresa: Pavel Franík
Kudláková 1
841 01 Bratislava**

**Tel. /Fax: 02/ 6436 2349
E-mail: franik.pavel@post.sk**